

MAGYAR KURIR

A' FELSEGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Februárius 24-dik napján, 1815-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Ennek a' hatalmas és gazdag ország-
nak birtokai e' világnak nem csak esmére-
tesebb, hanem esméretlenebb részeire is,
nevezetesen Polynesiára kiterjedtek. Eu-
rópában birja Angliát, Scotiát, és Irlandi-
át — Asiában Bengálát, Baharát, Oris-
tát, Maderát; Afrikában James Islandiát,
és a' Sz. Helena szigetét; Amerikának ész-
aki részében Hudsonsbeyt, Neufudlandot,
Neu-Schottlandot, Felső és Alsó Kanadát,
és az ugy nevezett Bahamo szigeteket; az
északi Indiában Jamajkát, Barbados, An-
tiguát, és több más szigeteket.

Polynesiát 1787-dik esztendőben
C o o k igen híres Ánglus tengeri utazó ta-
lálta fel, és mivel e' világnak ez a' része
tsupa szigetekből áll, azt Polynesiának ne-
vezte, 's az Angliai birodalom alá vetette.
Eleinte ugy gondolkozván ennek fő kor-
mányszéke, hogy a' világnak ezen 5-dik
részét nem csak természeti, hanem erköltsi-
tulajdonságára nézve is nagy tökéletességre-
viheti, sem fáradságának, sem költségének
nem kedvezett, 's azon ország megnépesi-
tésére egy új várost Neu-Süd Wallist
építtetett, mellybe azokat a' N. Britanniai
lakosokat, a' kik gonosz tselekedetekért
halált érdemlettek volna, oda küldötte,
és nem csak természeti, hanem erköltsi
tulajdonságaikban is meg tökéletesíteni

igyekezett. A' mint az Angliai közönséges
ujságlevelekben olvassuk, 1787-dik esz-
tendőtől fogva 1813-ig, következésképen
26 esztendők elforgása alatt a' Botani
Beyba számkivetésbe küldetett gonosz-
tévőknek oda vitetésekre, az oda küldetett
hajóknak kikészítetésekre, és coloniakra
két milliom négyszáz hatvan öt ezer két-
száz nyoltzvan két font sterlinget költött.
E' mellett arról is tudósítatván a' Parla-
mentum, hogy az oda küldetett gonoszté-
vők sem a' pallérozásban, sem a' kézimés-
terségeken előbb nem mennek, követke-
zőképpen a' várakozásnak eleget nem te-
hetnek, és az oda küldetett hajók minden-
kor üresen térnek vissza, azt végzette,
hogy oda többé egy gonosztévőt sem fog
küldeni, és reajok semmi költséget nem
teszen.

A' Morning Chronicle nevezte-
tű Londoni zurnal azt hírelé, hogy Stock-
holmban valamelly titkos öszve esküvés
nyilatkozott ki, melly még most ugyan
mély titokban tartatik, addig mig az ösz-
veesküvédek minnyájan kitutódnak. Ennek
az öszveesküvédek egy nevezetes tagja
Báró Piper mihelyt észre vette, hogy
a' Stockholmi kir. Udvar azon öszve eskü-
vést megsejditette, azonnal magát főbe-
lötöte, Mihelyt a' korona hertzeg erről tu-
dósítatott, leg ottan a' Stockholmi kato-
na őrizetnek vezérének Adlercreutz

Generálnak megparantsolta, hogy a' várost haggya el, és mennyen a' maga jószágába. Hasonló parantsolatot vettek két fő rangú nemes urak. Ezen történetről sokféle vélekedéssel vagynak a' Publikumban, de még most senki bizonyosan nem tudja, ki légyen annak rúgója.

Azon Londoni újságlevelek és a' Morning Chronicle is nagyon morognak, hogy az Angliai Ministerek a' Febr. 9-diken kezdődött Parlamentalis Gyűlésre a' magok jó barátjaikat öszszegyűjtötték. Ugy tetik (igy szoll a' nevezett zszurnal) hogy valamely fontos dolgot formálnak a' Ministerek elméjekben; talán tovább akarják a' Parlamentum öszvegyűllését halasztani, vagy talám kevés reménységek van arra, hogy azon meghatározott napra Lord Castlereagh haza mehessen, vagy hogy a' Ministeriumban más hely fogna nékie adattatni 's a' t. Ezeket a' vélekedéseket gyalázatosoknak nevezi a' Londoni Kurir; 's kétségkívül az antiministeriális résznek fórtélya ez, hogy olly dolgot hömpörithessenek a' Ministerek éleibe, mellyre ezek meg ne felelhessenek illendőképen.

Afrika.

A' Tunisi haramjátársaságról ezeket olvassuk a' Bétsi hivatal szerént való újságlevelekben: Midőn, ugymond, Mahmud Bej, a' ki 1753-dik esztendőben a' Tunisi kormányra emeltetett, hanem 1759-dik esztendőben megholt volna, két serdült fiakat hagyott maga után, úgymint Mahmud és Ismael Bejokat, kiknek tutorává Ali Beget tette. Ez a' tutor a' helyett, hogy a' megholt Béjnak elsőbbszülött fiát Mahmud Bejt, a' ki tökéletes korra ért, édes atya helyébe uralkodó hertzeggé tette volna, maga kezdett uralkodni, sőt a' midőn 1782-dik esztendőben

tendőben halála órájához közelgetett volna, az országlást első szülött fiára Sidi Hamudra hagyta, a' ki a' mult esztendő Spt. hónapnak 17-kén meg halván, Sidi Ottomanra szállott az uralkodás. De enboldogsága sokáig nem tartott, mivel a' törvényes de ősi jussaitól megfosztatott Tunisi hertzeg Mahmud Bej erőszakkal maga alá vetette azon társaságban való uralkodást, t. i. a' mult Dec. 21-dik napját követett éjjel a' maga testvér ötsével Sidi Ismaellel, és mintegy 30. emberrel Sidi Ottoman házába ment, és mind ötet magát mind három fiait, mind nevezetesebb udvaritisztjeit megölette, 's magát uralkodó Bejnak kiáltattaki. Ez az egész történet nem tsak meg nem háborította a' köztsendességet, sőt inkább nagy örömet gerjesztett a' népben.

Ez úttal jó leszen azokról a' négy Afrikai haramja társaságokról valamit szollani, mellyek a' közép tengerben kereskedő Európai nemzeteket sokszor háborgatták, kereskedő hajóikat az azokon találtató portékákat elrabolják, és a' kereskedőket és másokat, a' kiket hajóikon találóak, örökös rabságra viszik. Ama hires Anglus Admirális Sidney Smith a' Bétsi Congressuson lévő Fejedelmeknek avval kínálkozott, hogy ha nékie megengedődik, ő kész leszen azeket a' barbarus nemzeteket megbolázni.

Melly kegyetlenül bánnyanak ezek a' minden emberi érzékenység nélkül szükölködő haramják az általok elfogattátott keresztény rabokkal, meg tetszik abból az irásból, mellyet egy Anglus utazó e' tárgyról kiadott nem régiben. Az én Algiriában való mulatásom alatt az ott lévő Anglus Consulnak nyári házában laktam, de minden reggel bémentem Algiria városába azoknak a' szerentsétlen uti társaimnak

meglátogatásokra, a' kik ezeknek a' haram-jáknak kezekbe estek vala. Mind a' ketten Livornóból valók, voltak és az egyik kereskedő, a' másik egy derek festő volt. Mind a' ketten az Algirusok rabságába estek, és mind a' ketten különös kegyelemből menekedtek meg a' robotos munkáktól (az uridologtól). Mivel én is kevés ideig mulathattam nálok, mindenkor szomorodott szívvel és lelkem keserűségével mentem ki ebből a' szörnyű városból. Algiria városának kőfalai közt mindenkor félelem és szorongatás közt kell lenni, 's úgy tetszik, mintha ennek a' kegyetlen uralkodásnak és felelemnek országában nehezen lehetne lehelni. A' tyrannusoknak és rabszolgáknak, a' felsuvalkodott barbarusoknak és sohajtozó szerentsétlen embereknek, a' dölfösségnek és nagy megalázódásnak, az erőszakolkodásnak és félelemnek látása, a' minden érzékenység nélkül való rosszúlbánásnak, tömlöztötetésnek, és megöletetésnek lehetősége csak azért, mivel egy dühös ember úgy akarja 's a' t. mindent, a' ki ezeket látja, eltsüggeszt, és a' józan okosságának tehetfégeit megtompítja.

A' ki nem tudja, miből áll a' rabszolgaság, a' ki soha sem látta, miként bánanak Algiriában a' Keresztény foglyokkal, az a' legnagyobb szerentsétlenséget nem esméri, sőt meg sem foghatja, azt, miből áll a' nyomoruság és inség és mennyire eltsüggedhet a' szerentsétlen halandó embernek a' lelke nem tudhattya. Mikor én Algiriában voltam 1600 rabszolgáknál többen voltak ottan, minden esztendőben száznál többen halnak meg a' sok bú és keserűség, vagy a' sok terheltetés és felettébb való kizoztatás miatt. Minden este egy fördő házba záratnak, mellyben a' száraz földön kéntelenítettnek hálói, a' hól szél és esső keresztül járja őket. Mihelyt a' reggeli hajnal hasakozik, mingyárt felverik álmokból, és szörnyű verésekkel hajtyák őket a' terhes

munkára, melly estig tart. Sokan közöttük a' fegyveres házban dolgozik, a' hol a' legkissebb hibájokért is szörnyen megveretnek, némellyeknek 500 tlapást is ütnek átalpára — Mások, mint valamelly vad állatok kéntelenek a' hegyekről nagy köveket lehurczolni, mellyeknek terhe alatt sokan lerogyván öszve morsoltatnak — Nehányat közöttük megtsonkittatva, és vérrel béboritva láttam a' városba visszamenni, másokat az útzakon ledülni, 's a' sok verés után onnan láttam, sokan békesféges türéssel elszenvedvén ezeket a' kínzásokat, meg sem mozdútlak a' földről, hanem szivszakadva várták a' halált.

„Ezeknek a' boldogtalan teremtéseknek elefégek két tzipóból áll, mellyel nékik reggel és este meg kell elégedni, ez az ő tzipójok a' fekete szénhez hasonló, 's olly késerű mint az epe.

Minnyájan nagy nyomoruságban, és reménység 's vigasztalás nélkül élnek, nem csak az Istent nem tisztelhetik, hanem vigasztalásokra papot sem hivathatnak magokhoz; a' Spanyoloknak volt ott egy szegény papjok, a' ki az ispotályra vigyázott, és a' keresztény rabokat eltemette. Egy néhány esztendőkkel énnkelőtte még Spanyol Ország egy kis temetőhelyet vett volna, a' meg holt keresztény rabokat elsem temették, hanem közönséges helyre vetettek 's mind addig ott engedték heverni, míg holt testeket az ebek megették.

„Ezeket a' szerentsétlen embereket igen nehezen és nagy summán lehet kiváltani, mivel ezeknek a' barbarusoknak indulatoskodások a' fősvénység, és igen nagy summa pénzt kívánnak csak egynek kiváltatásáért is, 's ez az oka, hogy a' Bey és más nevezetes familiák nagyon meggazda-

gúlnak. A' mostani Bey Hadschi Ali Pasira' legkegyetlenebb ember volt e' világon a' ki ekkorig Algýriában uralkodott; hat esztendeje, hogy uralkodik, és ő ezt a' hosszú uralkodását a' maga vigyázóságának, 's rendkívül való kegyetlenségének köszönheti. Midőn közönséges helyen megjelenik, sok strázsák veszik őtet körül, és a' nép közzül senki sem bátorodik ennek az irtóztató embernek szemébe nézni, hanem mihelyt mellette elmegy, a' földre lefekszik 's így kiált: Salamelch. Avval kérkedik ez a' gonosz teremtés, hogy az ő országa haramják barlangjából áll. Egykor azon panaszkodott, hogy az Anglusok egy hajóját elvették, a' melly alkalmatossággal így szólt nekik: Midőn mi ezt miveljük, helyesen tselekszük, mivel mi haramják vagyunk, és ezeknek fő vezérek én vagyok.

Spanyol Ország.

Minden Párisi közönséges újságlevelek azt hirdetik, hogy a' Fels. Spanyol Király VII. Ferdinand és az ő testvér ötsze Don Carlos meg fognak házasodni. Sokan a' Portugalliai uralkodó hertzeg két hertzeg kiaszszonyait nézték ki ezeknek jóvendőbéli feleségül, ugymint VII. Ferdinand királynak Mária Theresiát, az utolsóbbnak Isabella Mária Franciskát, a' kik közzül az elsőbb 1793-dik, az utolsóbb 1797-dik esztendőben születtek e' világra. Sőt azt is beszélük, hogy P. Dias Bernat már Brasiliába el is küldetett ezen két Portugalliai hertzegaszszonyoknak megkérésekre. Némelyek azt hiszik, hogy a' Fels. Orosz Császári udvarnál lévő Spanyol követ a' Fels. Orosz Császárnak még hajadon hűgát Anna Pavlownát akarta a' Spanyol Országgi Királlyal eljegyeztetni, de hogy az ő kérése a' vallásnak külömbségére nézve el nem fogadtatott.

A' Spanyol országgi Nagy Inquisitor a' mult Jan. 12-dikén minden templomoknak ajtaira következő hirdetményt ragasztatott ki: Mi Don Francesco Xavier Mier y Campillo, Isten kegyelméből és az Apostoli Szent Szék kegyességéből Almériai Püspök, III. Károly Királyi Rendjének nagy keresztese, a' Státustanátsnak tagja, és Nagy Inquisitor a' Spanyol Fels. Király minden birtokainak, minden kar és minden rendbéli hív jobbagynak ennél fogva tudtára adjuk, hogy a' mi Sz. Atyánk VII. Pius Pápa, a' ki a' hitnek tisztaságát tellyes szivéből kívánja, és azt akarja, hogy az ő keresztény Státusaiban a' boldogság és tsendeség fenn tartattasson, a' mi kegyes uralkodó Fejedelmünknek VII. Ferdinándnak a' szabad Kőművesek ellen, Olasz nyelven egy oly végzést küldött, mellyet Eő Királyi Felsege, a' ki a' maga vallásbéli buzgóságát a' minden hívőknek közönséges attyával öszve kaptsolni kívánván, annak közönségessé való tételét minden Státusaiban megengedni méltóztatott.

Ennek a' Sz. Pápa végzésének rövid foglalatja e' következőkből áll: Tudunkra vagyon, hogy számos Spanyolok, a' kik magokat a' mi útálatos tyrannusunk alá adták, és külső országokra hirtzoltattak, abba az erőtlenségbe estek, hogy magokat pártosságra, függetlenségre, minden tévelygésekre, és a' gonosz tselekedetekre vezérlő társaságokban felvétetni engedték. Azonközben reményljük, hogy ezek a' hazájoknak és szabadságnak vissza adatott személyek arra megfognak emlékezni, hogy ők Spanyolok, és hogy őseiknek példájok szerént magokat a' legfőbb Pásztorának és a' mi törvényes Urunknak alája fogják adni. Az ő Felsege Státustánatsa tagjainak és a' Sz. Inquisitionnak ajánlására készek vagyunk arra, hogy mi mind azo-

kat, a' kik ezt olvassák, 's a' mi szavunknak engednek, szent tisztünkhöz illendő módon őket szeretettel felfogjuk venni; de hogy ha egy vagy többen találatnak közülök olyanok (mellytől az Isten bennünket őrizzen) a' kik a' kárhozatnak útján tovább is járni akarnak, mi ezekkel szorosan fogunk banni, és a' polgári 's egyházi törvények szerént hozatott büntetések alá fogjuk őket rekeszteni."

Arra való nézve azt parantsoljuk, hogy a' jelenvaló végzés az ő Kir. Felségenek minden tartományaiban minden cathedralis és collegialis templomaiban hirdettetődjön ki, hogy azokról való protokollom minden templomoknak ajtaira ragasztassonki, és hogy a' mi engedelünk nélkül az A. Sz. Egyházból való kirekesztésnek 's 200 formális arany büntetés alatt le ne vétetődjön. Irta Francisco Xavier Püspök és Nagy Inquisitor.

Svédzia Ország.

A' Svédziai koronahertzeg János Károly (volt Frantzia Marsal Bernadotte) a' mult Jan. 28-dikán a' földmívelést tökéletesíteni igyekező Kir. Academia tagjainak gyűlésében következő foglalatú beszédet mondott: Uraim! A' Svédzia ország kronikájának két emlékezetes esztendője után nagy örömmel vagyok Kigyelmekek közt. Midőn az én kötelességim engemet Kigyelmepektől eltávozni kényszerítették volna, az én gondolatim, és kívánságaim mindenütt követték a' Kigyelmekek munkáikat — Uraim! Jól emlékezhetnek Kigyelmekek arra, minémü környülállások közzé volt akkor Európa tétetődve, midőn ez az Akademia felállított. A' maga geografiai fekvése által a' közönséges veszedelemnek egyenesen való következtől Svédzia országjuggyan ment volt, de azoknak következtől mindenkor félhétett. Hogy ha annak a' rendkívül való férfiúnak orias

iparkodásait kívánt következtés koronázta volna meg, most az egész száraz Európa járom alatt volna, és Svédziának sem maradt volna egyéb segedelem kufefeje, hanem hogy olly sok száz esztendőig tartott ditfósságét a' gyalázatos magaalávetéssel kellett volna meg piszkolni. A' nemzet háládatossága engedett annak a' végzésnek, mellyhez a' kormányzék akkor nyult vala. Minden környülállások azt kívánták, hogy a' Királynak politikáját egy olly szövetségnek kötésére bírják, mellynek jóltévő gyümölteit az északi országok jól érzették, és a' mellyeknek szerentsés befolyások Európának sorsát megfogják határozni.

Arra kötelez engemet a' háládatosság, hogy azt Sándor Császárnak megfizessem, a' mivel tartozom. Soba sem volt Svédzia országnak ő nállánál hivebb és állandóbb barátja, a' ki a' maga ígéreteit szorosabban beteljesítette volna, mint ő Cs. Felsége. Ez az igazság sok száz esztendőig meg marad, nekém pedig felettébb nagy örömemre szolgál, hogy ezt az igazságot kinyilatkoztathatom — Ujabb reménységet nyert a' világ azon irtóztató hadindítás által, melly az Orosz birodalomnak hatalma és koronája ellen kezdődött. A' Prufsziai birodalom a' maga mástól való függésének lántzait öszve törte; a' hazafiuság, és az ő lakosinak uralkodó fejedelme eránt való szeretete számos fegyveres népet tsatolt az Orosz legioihoz; Napoleon ugyan sok kárt szenvedett, de még is lehetett tőlle felni. E' világ leggazdagabb országának uralévén, annak minden segedelem kufefejeivel birt, hatalmas szövetségeitől segítettvén, az ő eltöröltetett armádáját ujabb hadi seregekkel kipótolhatta, a' mellyek a' győzedelemhez szokván, azt gondolták vala, hogy mindenkor szolgálni fog nékiek a' szerentse, 's erre nézve mindenkor veszedelmesek voltak a' száraz Európa szabadágának. A' népeknek, és a' kormányzéseknek ügyök mindenkor a'

mi segedelmünket kívánták. A' néhai Nagy Gustávnak példája, kinek vitéz hadi népei Német Országnak külömbkülömbféle tartományaiban a' szabadságért hadakoztak vala, a' szabadságnak lántzáit szelylel törték.

A' Balicum (napkeleti) tengeren a' Svétziai ármáda, mellynek kormányát a' Király réám bizta, általment; mi a' mi utunkat szomorúsággal, de nem minden reménység nélkül kezdtük el; a' mi szorgalmatosságunkat az elmúlt dolgok helybehagyták, a' mi reménységünk az elkerülhetetlen szükségen fundáltatott, azon t. i. hogy a' Svétziai népnek ditsősségét egészen helyreállithatjuk, a' mennyiben azt a' néhai Gustav Adolf ditsősségével öszvefogjuk kaptsolni. Mint azon szabadságnak barátja annak védelmezésére felindultam, és az en fogadott házamnak jusait a' Német földön akartam védelmezni a' melly már akkor a' maga félelem nélkü, való védelmezőjének vérével meg volt festve, nékem már akkor más feltett tzelom, és más gondolatim voltak. Mivel azokat a' sókféle nehézségeket, mellyeken diadal-maskodni, és azokat a' sokféle hafznokat, a' mellyeket öszvekaptsolni kellett vala, előre el láttam, légnagyobb jutalmamnak lenni képzeltem azt, melly Svétzia Országnak szabadságából fogna folyni; minden familiáknak fiai a' Svétziai ármádánál voltak, minnyájan buzgóan kívánták, hogy annak a' nemzetnek törekedéseit, melly hajdan olly nagy hirt nevet szerzett magának, most is a' szerentse koronázza meg — Uraim! nagy megilletődéssel követték Kigyelmetek az 1813-dik esztendőnek történeteit. Nem minden félelem nélkül lát-

ták Kigyelmetek azt, hogy az utolsó háborúnak alkalmatosságával Napoleon Császár a' Pruszsiai monarchiának nagy részét elfoglalta, és hogy egy marsuttal volt távúl annak fővárosától Berlinton. Ez a' fő város, melly a' Nagy Fridriknek talentomi, elméssége és emlékeztető oszlopi által nagy hirt 's nevet szerzett magának, kevésbe mult, hogy az ellenség hatalmába nem vettetett. Egyetlenegy fordulás mentette azt meg, és az egyesült ármádák egy győzedelem után a' másikra mentek előbbre. Minémü következeiseilettek ennek a' háborúnak; tudokra van Kigyelmeteknek, az universalis monarchiáról való álmodozás elenyészett örökre, és a' szabadságnak aranyos hajnala ismét felviradt Európának égein.

„Svétziának különös szerentse hagyott, arra nézve, hogy a' baza tsak nem minden fiait a' maga kebelébe vissza térni látta, a' kik olly feltétellel marsiroztak vala el, hogy az idegen Országot védelmezzék. Mindnyájan vissza jöttek, az ellenség is betsülte őket, minden tartományok lakosinak jó kívánságok követte őket, a' hová a' hadakozásra hivattattak vala, végtére Királyoknak kenyelmességekre, és polgár társaiknak szeretetekre méltókká tették magokat — Ennek a' jó királynak jó kívánsága, és az enyim, és az egész nemzetnek jó kívánsága bétellyesitetett, bétellyesitetett annyiben, hogy Norvégia Svétzia országgal öszve kaptsoltatott. Ez az öszve kaptsoltatás leg érdemesebb emlékeztető oszlop, melly három nagy királynak emlékezetére épült fel, a' kiknek minden tselekedeteik arra tzeloznak, a' mit az isteni gondviselés előre elvégzett vala.

(A' többi következik)

Febr. 22-dik napján adtak 100 Forint Huszas penzért 281 1/8 forintot Váltó-tzedulában. Egy Cs. aranyért 13 forintot.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 16.

A' Magyar Kurir 16-ik darabjához.

Magyar Orszg.

A' közelebb mult postanapon költ M. Kurirnak utolsó lapján egy két szóval arról tudósítottuk a' két Magyar Hazát, hogy Pesti hires orvos Doktor Cseh Szombati József úr e' folyó Februarius 2-dik napján, hasznos életének 67-dik esztendéjében azoknak szomoruságokra, a' kik őtet közelebről esmértek, vagy a' kik az ő szolgálatjával valaha éltenek, meghalálozott — Ez a' közönségessen betsültetett kedves hazánkfia, született N. Pest Vármegyének egy nevezetes helységében Pétzelen, a' hol édes atya prédikatori hivatalt viselt vala. Oskolai tudományainak a' Debreczeni Ref. Collegiúmban való végződése után, magát az orvosi tudományoknak tanulására szentelte, 's azoknak theoretikai részeit a' Hollandiai Universitasokban tanulta, azután a' Bétsi régi hires fő oskolába jöven, azokat itt végzette, 's itt emeltetett Doktori rángra. Innen Pestre lemenvén, életének hátra lévő részét egészen ott töltötte el, ott gyakorlotta orvosi praxifát, olly előmenetellel, 's olly közönséges megelégedéssel, a' millyent nem minden orvosok érhetnek el — Mint orvos a' maga teste alkotmányát jól esmérvén mindenkor nőtelen állapotban élt, külömben nehezen ért volna 67 esztendőket, igen nagy emlékeztető tebettséggel birt — E' folyó Febr. 5-dik napján temettetett el, ugyan ott Pesten, az oda való Reform. Ekklesiának jeles Predikátora, és a' Duna mellyéki Ref. Gyülekezeteknek igen érdemes Superintendense Fő Tisztelendő Báthory Gábor Ur tévén felette a' halotti predikáziót, és egyéb tisztességet számos oda való uraságoknak jelenlétekben.

A' Hermanstadti, vagy inkább Szebe-

ni tudósítások szerint, e' folyó Febr. 4-ikén, reggeli 8 óra tájban, nagy méltóságú Betleni Gróf Bethlen Josef ó Excellentiája, az Erdély Országi Kormányshéknak tanátsosa, a' Sz. István Ap. Kir. Rendjének Commendátora, és Erdély országi Kintstartó, az egész Publikum szomoruságára, hasznos életének 58-dik esztendéjében az idegek hidegtelelésében (a n Nerven-Fieber) meghalálozott. Ebben a' nagy hazafiban és mind talentomaira, mind a' Státus dolgainak folytatásában mutatott szolgálatjára nézve nagyon megkülömböztetett férfiúnak halálában mind az Uralkodó Ház, mind pedig a' Haza nem kevés kárt vallott.

A' N. Váradi Püspökségnek egyik érdemekkel tündöklő tagja Fő Tiszt. Tokody János Kanonok ur, a' ki a' Báró Mariassy Magyar gyalog Regimentjéből való gyermekek nevelő hazát már sok izben és sokféle módon segítette, ávval ujobban ujabb jótéteményeit közlőte, a' mennyiben annak 36 könnyü és réz eszközökkel felékesitetett puskát, 37 jó posztóból való köpönyeget, és 2000 forintot ajándékozott V. Tzedulában, azon meghatározással, hogy azon summának interesse minden esztendőben azon Institutumnak hasznára fordittasson. Azon derék Magyar Regimentnek Kommandója kedves kötelességének tartja, ezen Fő Pap Urnak nagy felebaráti szeretetét a' két Hazában kijelenteni, és a' Regimentbéli ifjaknak képében a' nevezett Kanonok Urnak jótéteményét közönségesen meghalálni.

A' Fels. Pruszszi Kiraly Fridrik Wilhelm, a' hasznos tudományoknak különös nagy pártfogója és előmozdítója a' Keszthelyi Georgiconnak egy ne-

vezetes és hasznos tanítóját Rummy Károly György Urat a' következendő saját kezével aláírt megdicsérő levelével méltóztatott megtisztelni: Ich bezeige Ihnen für die am 27-ten vorigen Monats mir übersandten Druck-schriften, hierdurch meinen Dank, und lasse Ihren litterarischen, und landwirthschaftlichen Bemühungen Gerechtig-keit wiederfahren. Wien den 25. Januar 1815. Friedrich Wilhelm.

Köszöghről Ns Vasvármegye Sz. Kir. Városából e' folyó Febr. hónapok 12-ik napján. Fels. Fejedelmünk születésének emlékezetes napját ezen városnak mind Katolikus mind Protestans lakosi illendő módon megtisztelték, mellyre az oda való polgári előjárók a' szükséges készületeket előre megtették, és mind a' két valláson lévők a' magok ő Felsége betses életének számos esztendőig való megmaradásáért nagy buzgósággal imádkoztak. A' Protestans lakosok, az ő imádkozó házak e őtt egy gyözedelmi kaput állítottak fel, mellynek közepéből az ő Felsége képe tündöklött ki. Azon emlékezetes napnak t. i. Febr. 12-kének reggelén ágyuk du-rozással való jel adattatott a' következő pompáról. A' polgári formaruhás katonaság a' maga érdemes Stabalis Tisztjének Gerhauser Sámuel Urnak háza eleibe öszvegyülvén, az ő vezérlése alatt a' városi fő templomba mentek, mellyben nagy Mise tartatván, abba mind a' kerületbéli Kir. Törvényes Táblának Assessorai, mind más főbb rangú emberek illendő ünnepi köntösben jelentenek meg, 's ő Cs. 's Ap. Kir. Felsége hosszas életéért, és szerentsés uralkodásáért buzgóan énekeltek, és imádkoztak. Ezen inneplés végződése után ismét a' nevezett Gerhauser Cs. Kir. Postamester úr házához mentek a' jelenvölt polgári előjáró Urak; végtére az odavaló szegények sem mentek feledékenységbe.

Selmetzbányáról Febr. 2-dik

napján 1815. Tegnap és ma ezen Kir. bányavárosban építő szék tartatott az ide való Burggrafiusnak B. Schluga Ignatz Eő Nagyságának, mint Kir. Commissariusnak előlétele alatt, mellyben Domonovetzi Zmeskal Gábor Ur, város birájává; Popius Antal városi Perceptor úr, Polgármesterre; Höller József, Cselko Miklós, és Matulay János Urak városi tanátsbéli férfiakká választattak; Bankó Ferentz Ur fő Notáriusnak; Steer Ferentz ekkori árvák tótora és Baros György Urak város kapitányai-vá tétettek. Továbbá Renner János Ur árvák tótorságára; Dvihalj Ferentz Ur számtartóvá; Hartmann György Ur árvák gondviselőjévé választattak. Minek-utánna ezek végbe mentek volna, a' fent nevezett Kir. Commissarius Ur az egész Magistratust gazdagon megvendéglette, a' melly alkalmatofsággal a' Fels. Császár és a' Csász. Familia egészségéért számos boros poharak üresítették ki.

Nagy Szombathból Febr. 21-dik napján. A' mi szeretetre méltó Uralkodó Fejedelmünknek születése napja nálunk is meg innepeltetett e' folyó hónap 12-dik napján. Reggeli 7 órakor egy-néhány morsárgyúkból való lövések jelentettek ennek az inneplésnek felderülését, a' melly jeladás után a' formaruhás polgárok öszvegyülvén a' templombá mentek a' Sz. Mise halgatására, holott elsőben is ezen esmeretes ének Téged Isten dicsérünk énekeltetett el; azután 9 órakor Fő Tiszt. Esztergomi Kánonok Hertzeg Schwartzenberg Ernest Eő Nagysága Sz. Misét mondott, mellyen az ide való nemesség, a' Cs. Kir. katonaság, és minden betsületre méltó urak jelen voltak. A' polgári Stutzos Kompánia derekasan lövöldözött, délben a' nevezett Hertzeg, több Kánonokkal, és a' kerületbéli Kir. Törvényes Táblának több Assessoraival és Előülőjével egyetemben együtt ebédelt.

D. D. S.